

AFSLUTTENDE PROJEKTRAPPORT
1. JULI 2016 TIL 31. DECEMBER 2017
SIKKER INTERNET CENTER DANMARK

365 DIGITALE DAGE

05 FORORD

Vi arbejder for børn og unges tryghed og kompetencer på nettet

06 SIKKER INTERNET CENTER DANMARK

Et nationalt center i et europæisk samarbejde

09 FORÆLDRE SOM DIGITALE ROLLEMODELLER

Online-liv på tværs af generationer

- Sikker Internet Dag 2017
- Der er så meget forældre ikke forstår...
- Medierødder på Biblo
- Er du rigtig digitalt klog?
- Hvornår har børn ret til digitale rettigheder?
- Internet i legetøj: 10 tips til forældre

13 DIGITALE MEDIER PÅ BIBLIOTEKET

En vigtig aktør i lokalsamfundet

- Skab animationsfilm med små og store børn
- Nordic Game Day 2016
- Nordic Game Week 2017

15 DIGITALE MEDIER I SKOLEN

Digital dannelse som omdrejningspunkt

- Er du OK på nettet?
- Festivaler for undervisningsverdenen
- Projekt med fremtidens lærere

18 UNGE PÅ NETTET

En tryk og sikker ungdom

- Pengeuge – unge og digital sikkerhed
- Internettet i samfundet
- Internettet – et ekstremt sted?

20 UNGEDELTAGELSE

De unge har ordet

- SoMe-ungepanelets anbefalinger
- SoMe-ungepanelet på Folkemødet 2017
- Ungdommens Folkemøde 2017
- Skal vi lege? – nej tak, jeg vil hellere være sammen med min bamse!
- Ureflekteret ungdomskultur eller kriminalitet?

25 DIGITAL RÅDGIVNING TIL BØRN, UNGE OG VOKSNE

En kanal for anonym dialog

- I digital øjenhøjde med de unge
- Ung-til-ung online rådgivning hitter
- 6.000 rådgivende sessions med unge
- Stærkt kommunalt samarbejde

28 STOP KRÆNKELSER AF BØRN PÅ NETTET

Hotline mod overgrebsbilleder

- Hotline mod overgrebsbilleder
- Anmeldelser
- Retssager om seksuelle overgreb online
- SletDet-rådgivning hjælper børn og unge
- deSHAME – digitale sexkrænkelser blandt unge
- Kvinders seksuelle overgreb mod børn

32 VIDENSFORMIDLING

Nyeste viden og aktuelle tendenser

- Sex, hævn og video
- Unges digitale dannelse
- Temaartikler: eSport, crypto party og digitalt privatliv

34 INTERNATIONALE AKTIVITETER

Globale netværk og vidensdeling

- Insafe – netværk for videnscentre og helplines
- INHOPE – netværk for hotlines
- Safer Internet Day
- Europæisk ungepanel
- Safer Internet Forum 2016 og 2017

38 SUMMARY IN ENGLISH

Det er nok ikke så få voksne og forældre, som har taget sig selv i at kigge undrende på deres børn og tænkt tilbage på deres egen barndom, hvor deres forældre sendte dem ud i verden med instrukser og tillid. Til en tid, hvor den vildeste teknologiske landvinding var en transportabel musikafspiller. I dag undres vi gang på gang, når vi ser alt det ungerne laver, som har et digitalt islæt. Hver dag byder på nye muligheder, og der sættes strøm på alt, hvad vi overhovedet kan komme i tanke om. Det behøver slet ikke at være dårligt, men vi skylder alligevel os selv og vores børn at følge med. At være deltagende, støttende og guidende, når det kommer til deres adfærd online.

Sikker Internet Center Danmark arbejder på flere stræk for at danne, hjælpe og støtte børn, unge og deres voksne i de

aspekter af deres liv, som omhandler internettet og ny teknologi. For selv om mange er flittige og dygtige brugere af internettet, som er et fantastisk sted til dannelse, socialt samvær og deltagelse, så kan det modsatte desværre også være tilfældet. Centret har i fællesskab udviklet og formidlet kampagner, initiativer og services, som berører og understøtter det at være barn eller ung på nettet.

Sikker Internet Center Danmark, der består af Red Barnet, Center for Digital Pædagogik samt Medierådet for Børn og Unge sætter i fællesskab fokus på hele den digitale ramme, som børn og unge navigerer i.

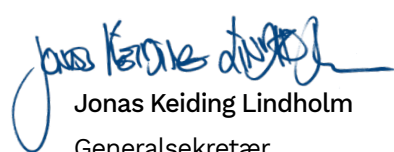
Med denne rapport fremhæver vi de indsatser, kampagner og initiativer, som centret har været en del af i perioden den 1. juli 2016 til den 31. december 2017.

Anne Mette Thorhauge
Formand
Medierådet for Børn og Unge

Bjarke Buhl
Formand
Center for Digital Pædagogik

Jonas Keiding Lindholm
Generalsekretær
Red Barnet

Sikker Internet Center Danmark er et af 31 nationale centre i Europa. Centrene er etableret i regi af EU-Kommissionen i forbindelse med oprettelsen af det pan-europæiske 'Safer Internet'-program i 2009, der havde som målsætning at styrke børn og unges digitale kultur og trivsel på internettet og andre kommunikationsteknologier. I 2013 blev programmet afløst af 'Better Internet for Children'. Det nye program har fire indsatsområder:

- 1) At fremme online-indhold af høj kvalitet for børn og unge
- 2) At sikre offentlig opmærksomhed og bevidsthed om emnet
- 3) At fremme et sikkert online-miljø for børn
- 4) At bekæmpe ulovligt indhold og skadevoldende adfærd på nettet

Det danske Sikker Internet Center er et partnerskab, der består af Medierådet for Børn og Unge, Center for Digital Pædagogik og Red Barnet. Sikker Internet Center Danmark er støttet af Connecting Europe Facility, som er et program under EU-Kommissionen.

Videnscenter, helpline og hotline

Medierådet for Børn og Unge fungerer som nationalt videnscenter og har fokus på at skabe opmærksomhed og informere omkring sikker brug af digitale og sociale medier for børn og unge. Center for Digital Pædagogik driver helplinen Cyberhus.dk – en digital

rådgivningsplatform, der svarer på spørgsmål og inviterer unge til chat både med rådgivere og andre unge anonymt. Red Barnet fokuserer på, at internettet skal være et sikkert miljø for børn og unge, og varetager den danske, internetbaserede hotline, hvor man kan anmelde fund af online materiale med seksuelt misbrug af børn og andet skadeligt indhold.

Netværk, råd og samarbejdspartnere

Sikker Internet Center Danmark arbejder sammen med mange forskellige interessenter, der alle har som mål at sikre et sundt og positivt miljø for børn og unge, når de bevæger sig ud på sociale og digitale medieplatforme. Samarbejdspartnerne er myndigheder, institutioner og organisationer, der repræsenterer børn og unge samt forældre, lærere, pædagoger, uddannelsesinstitutioner, it- og telebranchen, spilbranchen og forskere. Derudover har centeret flere råd og netværk med følgende repræsentanter:

Advisory Board:

IT-Universitetet, Lego School, Styrelsen for IT og Læring, Teleindustrien, Skole og Forældre, National Cyber Crime Center, Aarhus Universitet, Experimentarium, Interactive Denmark, Københavns Hovedbibliotek, IT-Branchen og en SSP-konsulent.

Industrinetværk:

Legebranchen LEG, LEGO Koncern, Facebook, Google, Microsoft, Movie-

StarPlanet, Stofa/SE, TDC Group, Tele-industrien, Telia, Telenor, teleselskabet 3 og Momio.

Medierådet for Børn og Unges råd:
Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Danske Biografer, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Filmudlejere i Danmark og en tv-tilrettelægger og -lærer.

Erhvervsstyrelsen
Det Danske Filminstitut / Filmcentralen
Finans Danmark
Forbrugerrådet Tænk
Foreningen Digitalt Ansvar
Fremtidsfabrik
Gladsaxe Kommune
Halsnæs Kommunes SSP
Institut for Menneskerettigheder
Justitsministeriet
KAVI
KL.7
LEGO Koncernen
Mediamocracy
Medietilsynet
Nationalt Cyber Crime Center NC3, Rigspolitiet
Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme
Nordisk Ministerråd
NördNordursins
Odder Kommunes SSP
Podlab
Politiets Efterretningstjeneste
Radio24syv
Ringskøbing Skjern Kommunes SSP
Roskilde Kommune, Træning og Sundhed
Rådet for Digital Sikkerhed
Sexologisk Klinik Rigshospitalet
Skanderborg Kommunes SSP
Straarup & Co
Styrelsen for It og Læring
Sverok
Telia
TURBINE Forlaget
UCC Professionshøjskolen København
Ungdomsringen
Vejle Kommunes SSP
VELUXFONDEN
Aarhus Kommunes Ungdomscenter

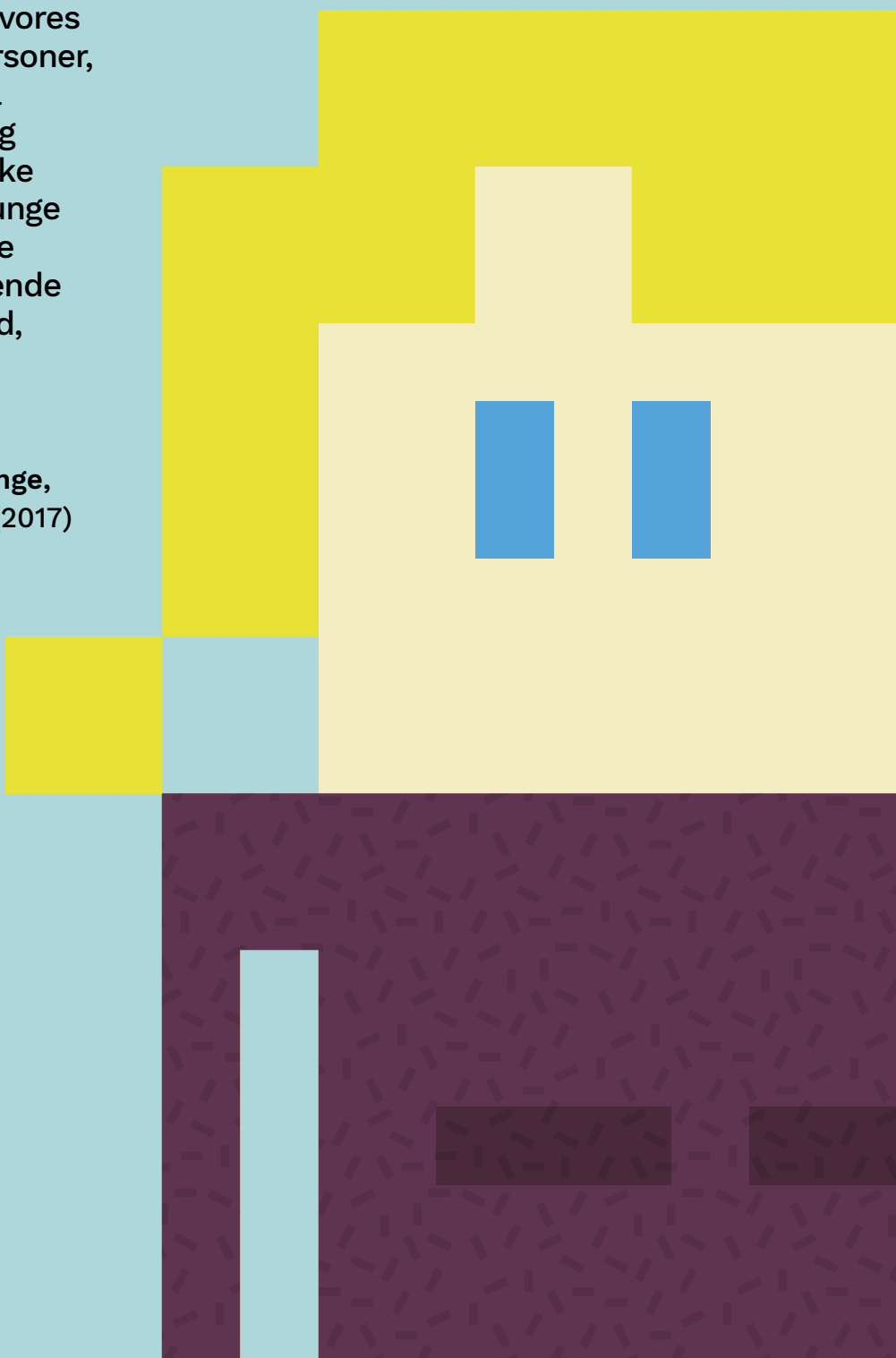
INITIATIVER I 2016-2017 ER UDARBEJDET I SAMARBEJDE MED:

ADHD-Foreningen
Afkode
Bibliotekarforbundet
Børnerådet
Clio Online
Copenhagen Film Company
Dansk Ungdoms Fællesråd
Det danske biblioteksvæsen
Det Kriminalpræventive Råd
Digitaliseringsstyrelsen
DR
ENIGMA
– Museum for Post, Tele og Kommunikation

“DIGITAL DANNELSE ER POPULÆRT SAGT OPPE I TIDEN. DIGITALE MEDIER FORANDRER VORES ARBEJDS- OG FAMILIELIV, ÆNDRER VILKÅRENE FOR VORES KULTURELLE OG POLITISKE INSTITUTIONER OG OMSTRUKTURERER ØKONOMIEN I GLOBAL SKALA.

I takt med denne udvikling vokser vores bevidsthed om, at vi som privatpersoner, medarbejdere og medborgere må opdatere og udvide vores viden og handlen i en kompleks verden. Ikke mindst må vi ruste vores børn og unge til en fremtid, der forventes at blive langt mere omskiftelig og udfordrende sammenlignet med den nære fortid, vi selv voksede op i.”

Anne Mette Thorhauge,
Formand for Medierådet for Børn og Unge,
i antologien ‘Unge digitale dannelse’ (2017)

FORÆLDRE SOM DIGITALE ROLLEMODELLER

Det kan være svært at være forælder i den digitale tidsalder, hvor mobilen altid ligger i barnets lomme, og online-livet har lige så stor betydning som den analoge verden. I det digitale univers kan forældrene ikke altid følge med i, hvad der sker, eller forstå, hvordan de spil, sociale medier og andre online tjenester, børnene bruger i dagligdagen, fungerer. Spørgsmålet er, om der er en digital generationskløft, og hvordan man styrker den gensidige indsigt og forståelse på tværs af generationer. Samtidig er forældre naturlige forbilleder for deres børn – også når det gælder den digitale adfærd. Derfor er det vigtigt, at forældre tænker over, hvordan og hvornår de bruger deres digitale enheder, så de fremstår som et positivt forbillede for deres børn. Endelig byder de teknologiske landvindinger på nye udfordringer, der kommer bag på de fleste – også forældre. Derfor udvikler Sikker Internet Center Danmark kampagner og vejledninger, der styrker viden og refleksion hos forældrene og understøtter deres funktion som digitale rollemodeller.

SIKKER INTERNET DAG 2017

Sikker Internet Dag er en tilbagevendende mærkedag, der fejres over hele verden. Under 2017-sloganet 'Be the change: Unite for a better internet' valgte Medierådet for Børn og Unge at vende optikken mod forældrene og deres rolle som digitale forbilleder for deres børn. Medierådets kampagne bestod af en helt ny YouGov-undersøgelse, der adspurgte 1000 forældre til børn mellem 8-15 år om deres digitale adfærd, kampagnefilm, quiz og forskellige arrangementer. På selve Sikker

Internet Dagen den 7. februar holdt Medierådet workshop med 4. årgang på Maglegårdsskolen i Gentofte, hvor eleverne bl.a. udarbejdede en række råd til forældre. Om aftenen inviterede Kulturcrewet fra Skolen på Grundtvigsvej og Medierådet til forældrearrangement på Biblioteket Frederiksberg med bl.a. oplæg, quiz og film.

EVENT

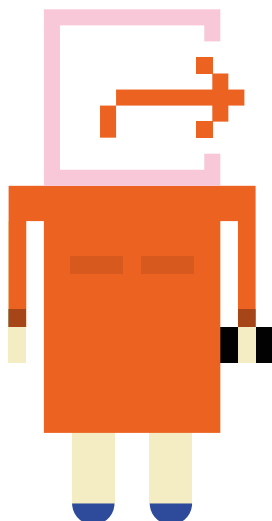
SIKKER INTERNET DAG 2017

Der er så meget forældre ikke forstår...

#ToKogteRejer! Det er vel ok, at forældre deler billeder af deres børn på sociale medier, når de ser søde ud, ik? Man trækker på smilebåndet, når skuespiller Ditte Hansen folder sig ud som den lidt kluntede mor med de gode intentioner i Medierådet for Børn og Unges tre kampagnefilm. Filmene sætter fokus på de problemstillinger, der kan opstå mellem generationer, når de bevæger sig ud ad den kringledede online-vej. Ditte får trådt godt og grundigt i spinaten og glemmer at gå forrest som den gode digitale rollemodel for sin 11-årige søn 'Guldklumpen'. De tre film sætter fokus på billeddeling uden samtykke ('Uploaded'), pli og nærvær ('Weekendhygge') og online privatliv ('Privatliv'). De tre kampagnefilm blev produceret i forbindelse med Sikker Internet Dag 2017.

MATERIALE

- [UPLOADED](#)
- [WEEKENDHYGGE](#)
- [PRIVATLIV](#)

Sikker Internet Dag 2017 Statistik

Filmvisninger

Samlet antal visninger på Facebook, Vimeo og YouTube.

'UPLOADED' 93.943

'WEEKENDHYGGE' 31.522

'PRIVATLIV' 9.490

Antal gange quizzen er taget

Quiz: Er du rigtig digitalt klog?

QUIZ 767

Brugere i gruppen
'Medierødder' på Biblo.dk

BRUGERE 47

Hvor mange forældre
spørger om lov, hver gang de deler
billeder af deres børn?

FORÆLDRE TIL 8-10-ÅRIGE 7%

FORÆLDRE TIL 11-13-ÅRIGE 13%

FORÆLDRE TIL 14-15-ÅRIGE 19%

YouGov for Medierådet for Børn og Unge 2017

Medierødder på Biblo.dk

De unge medierødder fik mikrofonen, da Medierådet for Børn og Unge i forbindelse med Sikker Internet Dag 2017 åbnede gruppen 'Medierødder' på Biblo.dk, der er bibliotekernes online community for de 7-14-årige. I gruppen er ordet frit, og børnene kan få gode tips samt dele egne oplevelser fra deres liv på nettet. I perioden fra Sikker Internet Dag den 7. februar til Trivselsdagen den 3. marts afholdt Medierådet en quiz, hvor der dagligt blev stillet et spørgsmål i gruppen om bl.a. god onlinestil, privatliv på nettet, fede youtubere og de sejeste apps.

· EVENT

[↗ MEDIERØDDER PÅ BIBLO.DK](#)

Hvornår har børn ret til digitale rettigheder?

Debatten om datadeling uden samtykke er aktuel som aldrig før, men hvad lærer børn hjemmefra? Medierådet for Børn og Unge foretog via YouGov en analyse af 1000 forældre som digitale rollemodeller. Målet med undersøgelsen var at undersøge, hvor bevidste forældre er om samtykke og digitale rettigheder i børnehøjde. Det er vigtigt at undersøge forældre som digitale rollemodeller, fordi det bl.a. er i hjemmet, at børn lærer normer for adfærd – også de digitale. Det er svært at klandre børn og unge

Er du rigtig digitalt klog?

Hvor stor er den digitale generationskløft egentlig? I denne sjove quiz kan forældre teste deres paratviden om de sejeste slangudtryk, de mest eftertragtede youtubere og hvilke sociale medier, der hitter hos de 9-12-årige for tiden. Quizzen 'Er du rigtig digitalt klog?' blev udarbejdet af Medierådet for Børn og Unge i samarbejde med Biblioteket Frederiksberg og 4.-5. klasses elever fra Kulturcrewet på Skolen på Grundtvigsvej på Frederiksberg. Quizzen blev lanceret på Sikker Internet Dag 2017.

· MATERIALE

[↗ ER DU RIGTIG DIGITALT KLOG?](#)

for fx uhensigtsmæssig billeddeling, hvis de voksne ikke forstår, hvad samtykke og dataetik er for en størrelse. Hvordan opfatter forældre børns online privatliv og sikkerhed, og hvordan forvalter de egentlig deres ansvar? Det er nogle af de spørgsmål, der blev stillet i undersøgelsen, der blev foretaget i forbindelse med Sikker Internet Dag 2017.

· VIDEN

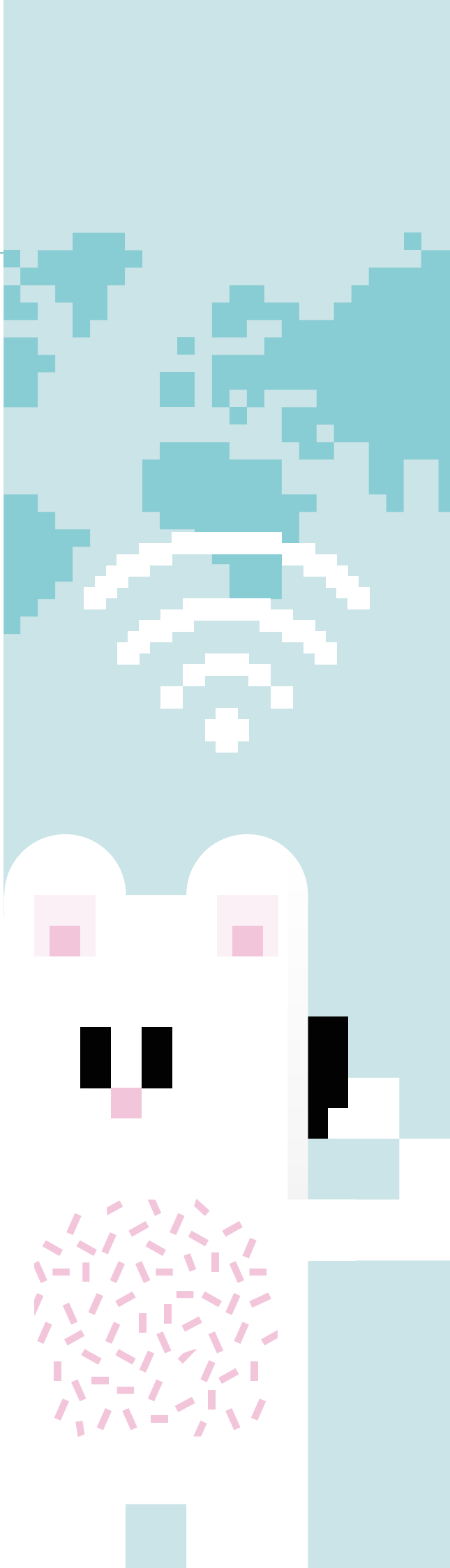
[↗ HVORNÅR HAR BØRN RET TIL DIGITALE RETTIGHEDER?](#)

INTERNET I LEGETØJ: 10 TIPS TIL FORÆLDRE

En ny tendens indenfor legetøj er internetforbundet legetøj. Det fascinerende ved det internettilkoblede legetøj, der også kaldes 'intelligent legetøj' eller 'smart legetøj', er, at det husker, reagerer og interagerer med barnet, der leger med det. Der er dog også visse udfordringer forbundet med nogle af disse typer legetøj, da de opsamler data om barnets gøren og laden, hvilket potentielt kan blive hacket og misbrugt. Noget legetøj er også blevet anklaget for at aktivere mikrofonen og optage, hvad der sker i rummet, og andet legetøj for at sende skjulte reklamer. Folderen 'Internet i legetøj – 10 tips til forældre' gør opmærksom på, hvad man som forælder skal tænke over, når man køber internetforbundet legetøj til sine børn.

MATERIALE

[!\[\]\(dfbd6b3763a6d1d9afaa974f64e2e4b5_img.jpg\) INTERNET I LEGETØJ:
10 TIPS TIL FORÆLDRE](#)

DIGITALE MEDIER PÅ BIBLIOTEKET

Bibliotekerne har gennem tiden spillet en nøglerolle som kulturel aktør i lokalsamfundene. For at fastholde denne position i informations-samfundet, som er i en rivende og konstant udvikling, er bibliotekerne nødsaget til at redefinere sig selv. Denne proces er allerede godt i gang. I 2015 udstak Slots- og Kulturstyrelsen fem strategiske pejlemærker for de danske folkebiblioteker. Et af pejlemærkerne har fokus på at fremme læring, understøtte den digitale borger og styrke borgernes mediekompetencer. Kombineret med bibliotekernes åben skole-strategi ser Sikker Internet Center Danmark mange nye muligheder for samarbejde med biblioteksverdenen og i fællesskab udbyde aktiviteter, der understøtter og fremmer den almene digitale dannelse i hele landet. Aktiviteterne kan både være i form af kompetenceløft af biblioteksmedarbejderne og tilbud målrettet børn og unge, der besøger biblioteket med klassen eller i fritiden.

“ET FANTASTISK
KURSUS, HVOR
VI KUNNE GÅ
LIGE HJEM OG
BEGYNDE AT
LEGE.

NOGLE ENGAGEREDE
OG DYGTIGE
UNDERVISERE DER
FORSTOD AT TALE
ET SPROG, DER VAR
NEDE PÅ MIT
BEGYNDERNIVEAU.”

Deltager i Aalborg

SKAB ANIMATIONSFILM MED SMÅ OG STORE BØRN

Filmproduktion styrker en række færdigheder og kompetencer, der bidrager til børns digitale dannelse, bl.a. kreativitet og innovation, refleksion og analyse, samarbejdsevner og it-kundskaber. Derfor udviklede Medierådet for Børn og Unge i samarbejde med FILM-X – Det Danske Filminstituts filmstudier til børn – og Bibliotekarforbundet et kursusforløb i animationsproduktion til bibliotekarer. Kurset gav dem viden, inspiration og konkrete værktøjer til selv at tilrettelægge korte forløb for mindre

børn og længere workshops for skoleklasser, som kan indgå i bibliotekernes åben skole-indsats. Kursusforløbet var bygget op over to webinarer og en heldagsworkshop, der introducerede enkle og effektive animationsteknikker og online animationsredskaber, som kursisterne selv prøvede at producere små film ud fra. Kursusforløbet blev afholdt i Gentofte, Vejle og Aalborg.

WORKSHOP

NORDIC GAME DAY 2016

Nordic Game Day er en årligt tilbagevendende begivenhed, hvor biblioteker og institutioner sætter positiv spilkultur og spilkompetencer på dagsordenen. På dagen fejres spil som kulturbærende medie med fokus på alt fra computerspil til brætspil, kodeskoler m.m. Medierådet for Børn og Unge koordinerede Nordic Game Day i Danmark, hvor 32 biblioteker deltog den 19. november 2016. En stor fælles nordisk konkurrence fungerede som bindeleddet mellem de nordiske lande og International Game Day organisationen i USA. Det er således et bredt anlagt samarbejde, som har afsæt i et ønske om at fremhæve spil som et positivt aspekt i vores liv, et medie som kan bygge broer mellem generationer, hvor historier fortælles, og hvor kompetencer og venskaber kan udvikles.

· EVENT

[!\[\]\(d3fb9f94af8b26d1c844efa9a98805b0_img.jpg\) **NORDIC GAME DAY**](#)

NORDIC GAME WEEK 2017

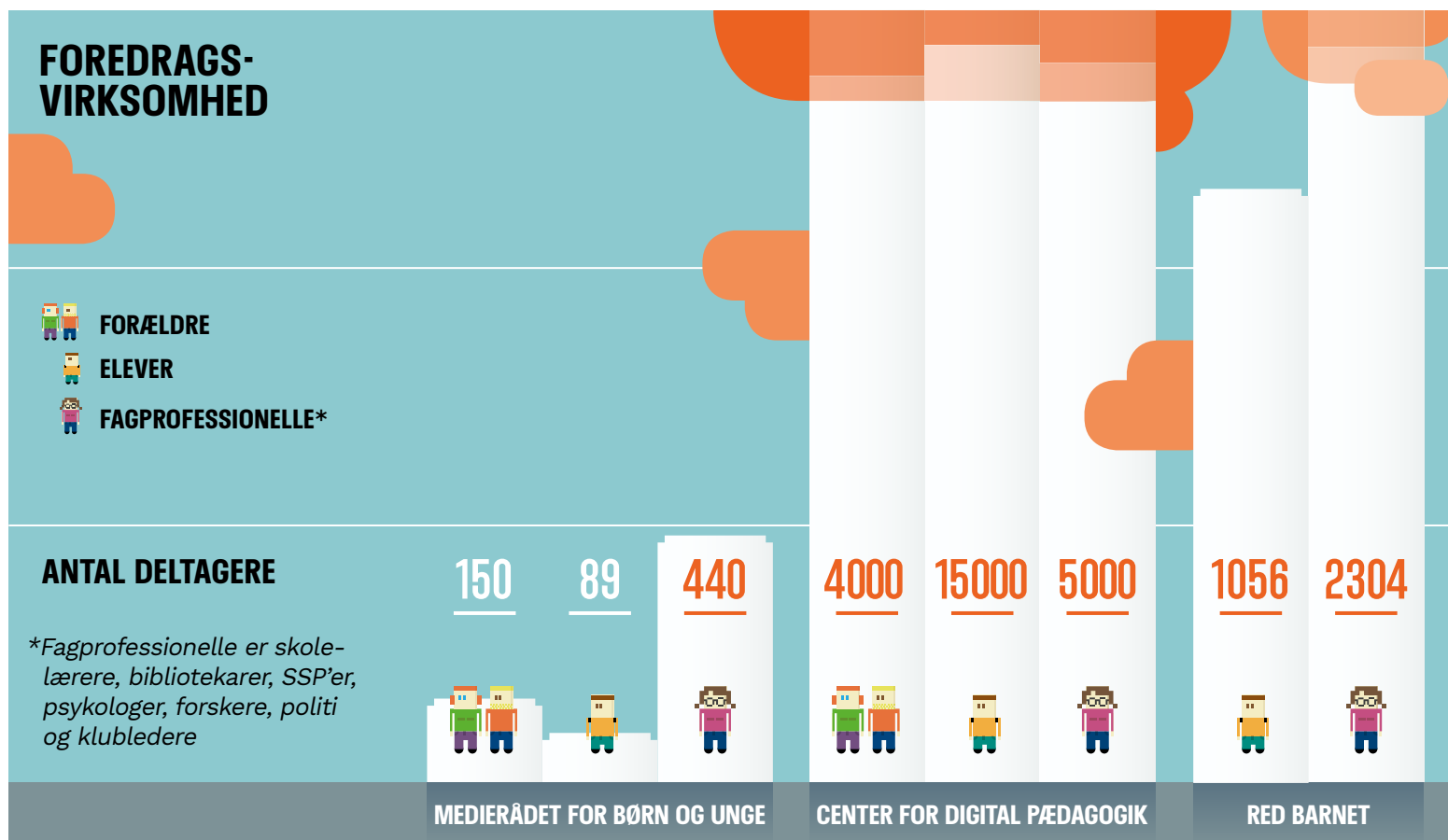
Mange, fortrinsvis voksne, oplever fortsat spilmediet, som den nye dreng i klassen. Særligt computerspil, e-sport og virtual reality kan være svære at få greb om, hvis man aldrig har prøvet det. Men med Nordic Game Week blev der inviteret indenfor i de mange og forskelligartede spiluniverser. Den årlige begivenhed voksede i efteråret 2017 fra en enkelt dag til en hel uge i november med fokus på spil. Formålet er dog det samme som fra foregående år – nemlig at biblioteker og andre organisationer lader spilmediet komme i rampelyset for at understrege og videreformidle dets kvaliteter, både som et aktuelt og langtidsholdbart medie og som en platform for leg og læring. De 26 deltagende biblioteker og institutioner i Danmark udviklede et varieret og fremsynet program for deres besøgende.

· EVENT

[!\[\]\(e1d6102fe77919492c04879c8450f1f5_img.jpg\) **NORDIC GAME WEEK**](#)

DIGITALE MEDIER I SKOLEN

Det er en **kernekompetence at kunne håndtere informationsteknologier til bl.a. at søge**, indsamle, analysere, producere og kommunikere viden. Skolen er pålagt det vigtige ansvar at danske børn og unge opøver disse færdigheder. Digital dannelse-begrebet bruges i flæng, men det er vigtigt at forstå, at en dobbelttime på skoleskemaet i digital dannelse på ingen måde udstyrer eleven med de mange digitale kompetencer og færdigheder, der er påkrævet for at begå sig som en oplyst og reflekteret borger i det digitaliserede samfund. Opgaven er større end som sådan. Sikker Internet Center Danmark arbejder målrettet på at udvikle initiativer og materialer, der kan understøtte denne vigtige opgave, der ligger på lærernes skuldre. Centeret har et stærkt netværk blandt lærerstuderende, lærere, pædagoger og SSP'er, hvis viden, erfaringer og ønsker inddrages, når nye aktiviteter sættes i produktion.

ER DU OK PÅ NETTET?

Børn og unge med udfordringer som ADHD og autisme har brug for ekstra støtte til at navigere online. Det får de med undervisningsmaterialet 'Er du OK på nettet?', som er udviklet af Red Barnet og ADHD-foreningen i samarbejde med Fremtidsfabrik, Medierådet for Børn og Unge, Center for Digital Pædagogik og Ungdomsringen. Materialet er målrettet børn og unge i alderen 11-15 år og kan bruges af lærere og pædagoger, der arbejder på specialområdet. I et forløb med otte aktiviteter med leg og visuelt materiale sættes dialogen om det sociale liv på nettet i gang. Temaerne er blandt andet børn og unges egne erfaringer online, sprog og beskeder, billeddeling, online profiler, tidsforbrug og regler. Udviklingen af materialet skete på baggrund af workshops med børn og unge i 20 klubber og skoler på specialområdet.

MATERIALE

[ER DU OK PÅ NETTET?](#)

FESTIVALER FOR UNDERVISNINGSVERDENEN

De to årlige festivaler, Læringsfestival i København og Skolemesse i Aarhus, giver muligheden for at møde undervisningsverdenen. 13.000 lærere, lærer-studerende, pædagoger, ledere og konsulenter valfarter fra hele landet til de to todages festivaler for at høre om de nyeste læremidler, få inspiration og viden. Medierådet for Børn og Unge deltog med en stand på begge festivaler i foråret 2017, hvor der både var lejlighed til at præsentere, hvem Medierådet er, og hvad vi laver samt uddele vores seneste materialer. Mange af de besøgende gik også i dialog omkring udfordringer og potentialer, når der tales om digital dannelse i skolen.

PROJEKT MED FREMTIDENS LÆRERE

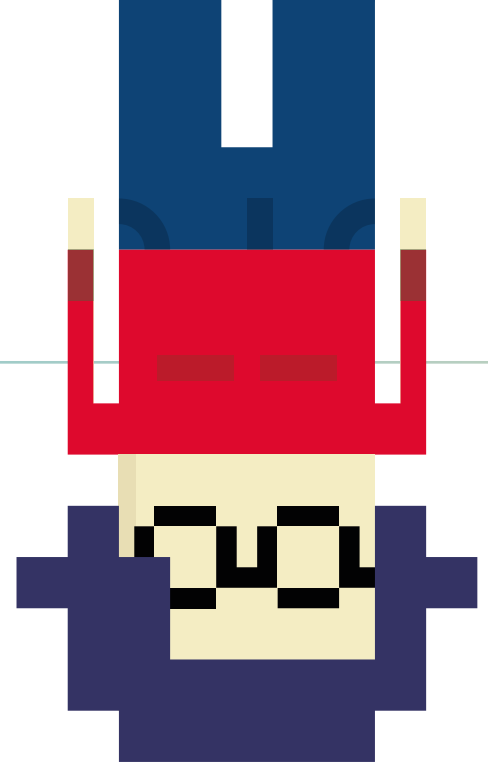
I efteråret 2017 undersøgte Medierådet for Børn og Unge sammen med læreruddannelsen Future Classroom Teacher på University College Copenhagen og praktikskoler i Gladsaxe Kommune, hvordan man på optimal vis kan undervise elever i grundskolens 5.-9. klasser om internettet og dets indflydelse på samfundet. På et seminar præsenterede en række eksperter de lærerstuderende for viden om menneskerettigheder og demokrati online, dataetik og digital overvågning, og de studerende lærte om, hvordan man styrker sit digitale selvforsvar. Disse emner tog de studerende efterfølgende under kreativ, pædagogisk og didaktisk behandling for at skabe undervisningsaktiviteter, der gør denne komplekse viden håndgribelig for de unge. Aktiviteterne præsenteres sammen med en dokumentarfilm om projektet på en konference i januar 2018.

WORKSHOP

- [STORIFY:](#)
[KICK OFF SEMINARET #SAMMENDIGITALT](#)
- [PODCAST:](#)
[DIGITALE RETTIGHEDER OG DATAETIK](#)

**JEG
TROLLER
MAX!**

Ung i chatten
på Cyberhus

**JEG HAR STALKET EN
SÅ MEGET, AT JEG KAN
FORTÆLLE, HVAD HAN
LAVER LIGE NU**

Ung i chatten
på Cyberhus

Det ligger i DNA'et for unge mennesker at være søgende. Ikke alene efter retning og mening, men også efter identitet og ståsted. Hvem er jeg, hvem vil jeg gerne være, hvor vil jeg hen, og hvordan kommer jeg frem? Det er universelle spørgsmål, som vi alle genkender – i hvert fald dem af os, som husker vores ungdom. At være ung i dag vil for langt de fleste indeholde en ikke uvæsentlig online dimension, og nettet bruges i høj grad til at udvikle og lege med identitet og tilhørsforhold. Her kan man have flere udtryk, ja sågar flere personaer. Er det et problem eller en helt naturlig præmis for nutidens unge? Spørgsmålene trænger sig på. Sikker Internet Center Danmark arbejder på mange initiativer og projekter, som skal understøtte både de unge, og de voksne, som i deres dagligdag er omkring de unge, i at bruge internettet og teknologien på en positiv, innovativ og konstruktiv måde og lære dem at forholde sig kritiske til det, de møder på nettet.

PENGEUGE – UNGE OG DIGITAL SIKKERHED

Pengeuge er Finans Danmark og Danmarks Matematiklærerforenings årlige kampagne målrettet 7.-9. klasse. Uge 11 var i 2017 dedikeret til at lære unge om privatøkonomi og gæld med særligt fokus på færdsel på nettet og digital sikkerhed gennem fx stærke passwords, antivirusprogrammer og opdateringer. Undervisningshæftet, som Medierådet for Børn og Unge bidrog til, fokuserede også på sociale medier med viden om profilering og anbefalinger til privatlivsindstillinger samt vejledning til kommunikation og billeddeling.

Pengeuge satte ny rekord med 31.000 deltagende elever. Bag hæftet 'Pengeuge – unge og digital sikkerhed' stod Finans Danmark, Medierådet, Politiet, Digitaliseringsstyrelsen og E-mærket. Global Money Week oversatte efterfølgende hæftet til engelsk under titlen 'Staying Safe Online – Youth and Digital Security'.

MATERIALE

[PENGUEUGE](#)

[– UNGE OG DIGITAL SIKKERHED](#)

INTERNETTET I SAMFUNDET

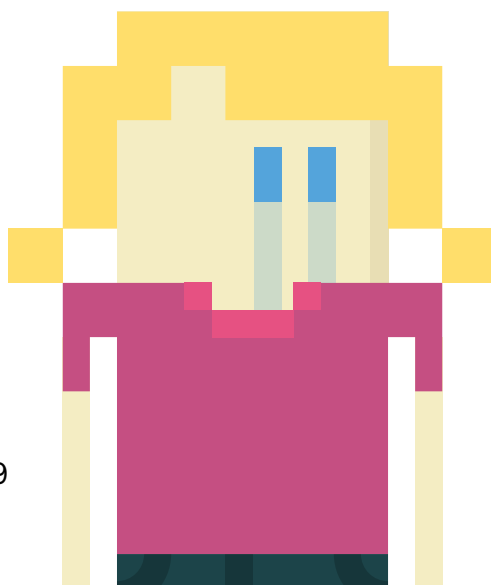
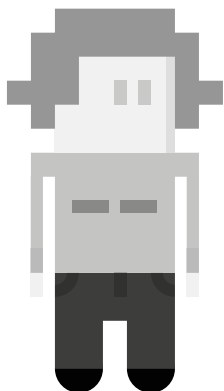
Hvis man vil styrke oplyst medborgerskab i det digitale samfund, er det afgørende, at unge får en grundlæggende viden om internettet. Derfor lancerede Medierådet for Børn og Unge og Filmcentralen inspirationsmaterialet 'Internettet i samfundet' i 2016. Materialet blev udviklet af ekspert i dataetik Gry Hasselbalch i samarbejde med undervisere i gymnasiet, og det er målrettet samfundsfag, mediefag, engelsk og dansk på gymnasieniveau. I otte temaer lægges forskellige vinkler på internettets indflydelse på samfundet. Emnerne er bl.a. den digitale kløft, overvågning samt menneskerettigheder, big data og privatliv på internettet. Målet med materialet er at inspirere undervisere til at udvikle deres egne undervisningsforløb om emnet og at give eleverne en grundforståelse for internettets betydning i samfundet.

MATERIALE

[INTERNETTET I SAMFUNDET](#)

INTERNETTET - ET EKSTREMT STED?

Internettet rummer mange gode muligheder for dannelse, socialt samvær og deltagelse, men desværre også det modsatte. I samfundet, den offentlige debat og på nettet generelt flourer begreber som fake news, propaganda, manipulation og ekstremisme, og frygt og utryghed er overskrifter, som gennemsyrrer mange af vores handlinger og samtaler – også på nettet. Hvad kan vi stole på, og hvad er manipulation? Sæt strøm til disse begreber og utrygheder, og vi står tilbage med et spørgsmål om, hvordan vi styrker vores unges modstandskraft og kildekritiske evner online. Medierådet for Børn og Unge udgiver i 2018 et informationsmateriale med afsæt i ovenstående. Her adresserer vi nettet som en potentiel platform for propaganda, løgn og manipulation, som i yderste konsekvens kan føre til radikaliserings og ekstremisme.

Ung i chatten på Cyberhus

**I DAG FORTALTE MIN
MOSTER MIG, AT DER
FINDES EN HADEGRUPPE
OM MIG PÅ FACEBOOK**

Det er en demokratisk ret at ytre det, man har på hjertet, og unge mennesker har en masse på hjerte: drømme, bekymringer og erfaringer. Unge lever i en verden, hvor den fysiske og den digitale dimension er to sider af samme sag. Derfor er det afgørende for arbejdet i Sikker Internet Center Danmark at involvere de unge og give plads til deres stemme. Centeret etablerede i 2016 en tænketank med børn og unge, SoMe-ungepanelet, der sammen med anonyme unge fra online-rådgivningen Cyberhus blev talerør for deres generation i en udgivelse med anbefalinger til bl.a. forældre, fagfolk, politikere og andre unge. Til andre events, som fx Ungdommens Folkemøde var ordet frit, og de mange unge kunne dele deres holdninger og erfaringer med hinanden på Folkemødet og i æteren, hvor radioprogrammer optaget på Folkemødet efterfølgende blev sendt. De yngre børn kom på banen med deres meninger og præferencer i bl.a. en række af aktiviteterne, der blev foldet ud i forbindelse med [Sikker Internet Dag 2017](#).

SOME-UNGEPANELETS ANBEFALINGER

Fra december 2016 har ni unge i alderen 13-18 år mødtes i SoMe-ungepanelet, for at arbejde med deres anbefalinger om bl.a. digital mobning, billeddeling, tonen på nettet og digitale fodspor. De unge er eksperterne på deres eget liv, og det er med udgangspunkt i egne og deres jævnaldrendes erfaringer med digitale medier, at anbefalingerne blev til. I processen var unge fra online gruppechatten på Cyberhus også inddraget i diskussionen af temaerne, så gruppen af unge var bredt repræsenteret.

SoMe-ungepanelet blev nedsat af Red Barnet i samarbejde med Medierådet for Børn og Unge, Center for Digital Pædagogik og ENIGMA – Museum for post, tele og kommunikation. Projektet blev sponsoreret af Telia. Panelet fortsætter sit arbejde i 2018.

WORKSHOP

[SOME-UNGEPANELETS ANBEFALINGER](#)

UDVALGTE ANBEFALINGER FRA SOME-UNGEPANELET

TIL FORÆLDRE

Deltag i den digitale verden, og start en dialog med dit barn om det.

TIL POLITIKERE

Tilpas lovgivningen om deling af billeder, videoer og informationer til den digitale verden, så det passer med de konsekvenser, krænkelse kan have.

TIL BØRN OG UNGE

Tænk over, at alt, du laver på nettet, bliver husket.

TIL FAGFOLK

Diskuter med eleverne, hvor grænsen mellem ytringsfrihed og krænkelse går.

TIL UDBYDERE AF SOCIALE MEDIER

Tag et etisk ansvar for jeres opsamling af data og information i forhold til den aldersgruppe, som benytter jeres medie.

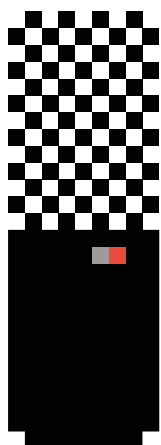
SOME-UNGEPANELET TIL FOLKEMØDET 2017

På Folkemødet på Bornholm overrakte SoMe-ungepanelet deres anbefalinger om børn og unges digitale liv til repræsentanter for bl.a. folkeskolen og forældreorganisationer og med kulturminister Mette Bock blandt publikum. Anbefalingerne til børn og unge, forældre, fagprofessionelle, politikere og øvrige indeholder fx, at børn og unge vil have privatliv online, men de voksne må gerne interessere sig for deres digitale liv, hvis det sker på en respektfuld og ikke-moraliserende måde. Tonen på nettet blev også sat til debat, da Medierådet for Børn og Unge sammen med Institut for Menneskerettigheder, Dansk Ungdoms Fællesråd og SoMe-ungepanelet inviterede til debat i Det Danske Filminstituts Folkebio om, hvordan vi kan sikre en sund debatkultur på nettet, så alle og især unge er trygge ved at engagere sig.

• EVENT

[SE STREAMING AF DEBATTEN
PÅ FOLKEMØDET](#)

**PUBLIKUMMER
I 'AFLYTTET'**
på Ungdommens
Folkemøde

UNGDOMMENS FOLKEMØDE 2017

De unges demokratiske stemme skal have plads i debatten og samfundet. Derfor slog Medierådet for Børn og Unge teltdugen op for to dages digital fest, udfordringer og dialog på Ungdommens Folkemøde 2017. Gennem deltagelse, samtale og fællesskab blev der debatteret, quizzet og lært nye værktøjer til, hvordan man som ung skal gebærde sig i dagens digitale samfund. I Medierådets telt deltog de unge i:

**DET ER EN VIGTIG EVNE AT
KUNNE BRUGE INTERNETTET,
SÅ AT FJERNE INTERNETTET
UNDER EKSAMEN SYNES
JEG ER ULOGISK**

Crypto party: Styrk dit digitale selvforsvar

Hacking, identitetstyveri, pengeafpresning og målrettede reklamer er blot nogle af de ting, man kan gardere sig imod, hvis man har styr på sine data. I crypto party-workshoppen fik de unge tips og værktøjer til at beskytte deres filer, billeder og konti online.

• WORKSHOP

Debat: Er tonen på nettet en trussel mod vores demokrati?

I debatten gik vi online-omgangstonen efter i sømmene og stillede spørgsmålet: Gavner eller undergraver internettet vores demokrati? Institut for Menneskerettigheder, Dansk Ungdoms Fællesråd, Medierådets formand og unge fra [SoMe-ungepanelet](#) gav deres perspektiver på denne debat.

• EVENT

Radiosamtaler med Radio24syv

Programmerne 'Aflyttet' og 'Forældre-intra' havde inviteret to ekspertpaneler indenfor til dialog med hinanden og publikum, som blev optaget og efterfølgende sendt på Radio24syvs program flade.

• MATERIALE

[AFLYTTET:
NÅR TELEFONEN GØR DIG DUM](#)

[FORÆLDREINTRA:
UNGE MØDER KULTURMINISTEREN](#)

**NÅR NU DISSE
ANBEFALINGER ER HER,
ER DET MEGET BEDRE
AT GRIBE FAT I DEM,
END AT VI SKAL SIDDE PÅ
CHRISTIANSBORG MED EN
METER LANG PEGEFINGER
OG SIGE: PÅBUD MOD DET,
OG FORBUD MOD DET.**

**VI SKAL TALE
OM DET.**

**KULTURMINISTER
METTE BOCK**
i 'Forældreintra' på
Ungdommens Folkemøde

Workshop: Internettets fremtid?

Forestil dig, at nettet er brudt sammen, og du skal være med til at genopbygge det. Hvordan skal det se ud? Skal det stadig være over det hele og i al ting? Eller skal vi kunne skjule os og være mere anonyme? Dette var udfordringen, som de unge skulle forholde sig til og give deres bud på, hvordan det ideelle internet ser ud i deres øjne.

• WORKSHOP

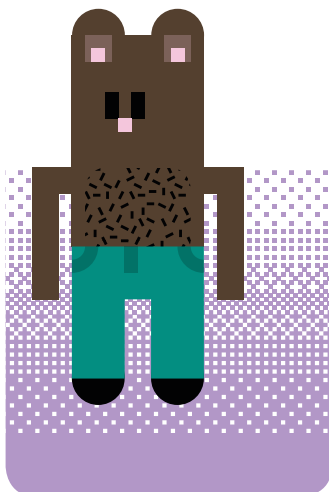
Quiz: Er du digitalt savvy?

På hvilken gade ligger Facebook Headquarter i Silicon Valley? Hvilken valuta beder hackere typisk om at få deres løsesum udbetalt i? Og hvad står PEGI for? Dette var nogle af spørgsmålene i quizzen, de unge skulle besvare for at blive Medierådets Kahoot-meister!

• EVENT

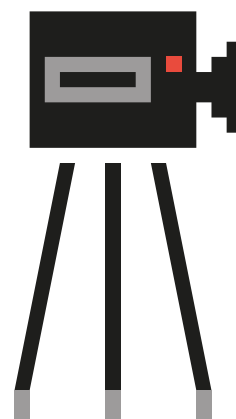
Ung i chatten
på Cyberhus

**PÅ EN MÅDE
ER MAN
UDENFOR,
NÅR MAN IKKE
ER ONLINE**

Ung i chatten
på Cyberhus

**JEG HAR
FILMET
MIG OG MIN
KÆRESTE.
HUN VED
DET IKKE.**

SKAL VI LEGE? - NEJ TAK, JEG VIL HELLERE VÆRE SAMMEN MED MIN BAMSE!

‘Smart toys’, hvor internetforbundet legetøj og børn smelter sammen i digital eufori, er det nye sort i børneland. Men hvad betyder det, at legetøj bliver så smart at være sammen med, at børn egentlig ikke behøver at være sammen med andre for at føle, tænke og blive udfordret og udviklet som mennesker? Og skal vi være bekymrede over, at der er digitale fodaftryk af børn flere år, før de selv er på nettet? Sessionen på Dansk Internet Governance Forum 2016 gav børnene et talerør, og i en debat blev det berørt, hvad børnene synes om det smarte legetøj, og hvilke udfordringer den nye teknologi medfører. Sessionen blev afholdt i et samarbejde mellem Red Barnet og Medierådet for Børn og Unge.

· EVENT

UREFLEKTERET UNGDOMSKULTUR ELLER KRIMINALITET?

Flere og flere børn og unge udsættes for digitale sexkrænkelser. Videredeling af private billeder, mobning på grund af køn eller seksuel orientering og løgne, sladder eller rygter om seksuelle handlinger, der deles på de sociale medier. Det er en problematik, der befinder sig i grænselandet mellem en ureflekteret ungdomskultur og kriminalitet. I denne session på Dansk Internet Governance Forum 2017 præsenterede Red Barnet resultaterne af en ny undersøgelse, og efterfølgende modererede Medierådet for Børn og Unges formand Anne Mette Thorhauge en debat med SSP-konsulent Kristian Klit, jurist Miriam Michaelsen, ph.d.-studerende Pernille Rasmussen og Anita Amiri fra [SoMe-ungepanelet](#).

· EVENT

DIGITAL RÅDGIVNING TIL BØRN, UNGE OG VOKSNE

Center for Digital Pædagogik (CfDP) er landets førende organisation inden for digital rådgivning til børn og unge, og behovet for rådgivning er stort: Hvert år besøger 700.000 brugere den digitale rådgivningsside Cyberhus.dk, hvor unge kan søge rådgivning om fx kærestesorger, seksualitet og livet på nettet. Fra juli 2016 til december 2017 har CfDP's helpline været i dialog med mere end 15.000 personer omkring digital trivsel – en stigning på 40 % i forhold til perioden 2015-2016. 6.000 af sessionerne var decideret rådgivning til udsatte og sårbare børn og unge.

Ung i
gruppechatten

**DENNE CHAT
FUNGERER SOM
EN GOD FORM AF
GRUPPETERAPI
FOR OS, DER HAR
DET SVÆRT**

og at snakke åbent
omkring kan virkelig
hjælpe, især fordi
man ikke behøver at
se eller kende andre
og ikke skal se dem i
øjnene c:

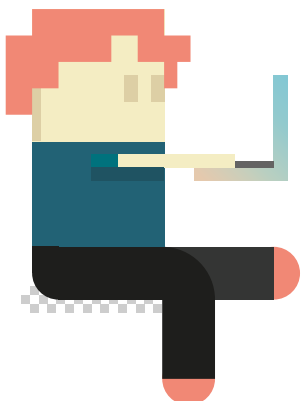
I digital øjenhøjde med de unge

CfDP går målrettet efter at nå de unge ved at bruge digitale medier, ung-til-ung rådgivning og rådgivere, der kommunikerer direkte til og i øjenhøjde med børnene. Derfor har CfDP fokuseret på at opkvalificere den rådgivende platform for unge, Cyberhus.dk, så det oser endnu mere af ungdomssite. Sitet er gjort mere personligt ved at give de unge mulighed for at udtrykke sig visuelt med en avatar, en slags anonymiseret profilbillede i smiley-form, som de kan bruge til at tillægge deres indlæg en bestemt følelse. Også en personificering af Cyberhus' rådgivere i form af bitmojis har bidraget til en tydeliggørelse af rådgiverne bag skærmen. Cyberhus Podcast er også et nyt initiativ. Hver måned debatterer et ungepanel udvalgte problemstillinger fra Cyberhus' Ung-til-Ung Forum, som de mange tusind brugere på Cyberhus kan lytte til. Opdateringen har betydet en markant fremgang af besøgende på sitet.

Ung-til-ung online rådgivning hitter

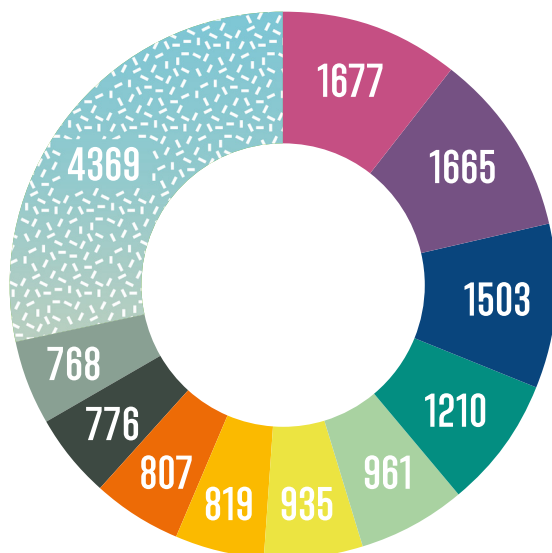
CfDP har haft fokus på at bringe de sårbare børn og unges stemmer endnu mere i spil. Det sker ved at tilbyde en ugentlig gruppechat, hvor unge fra 9-23 år kan mødes og chatte frit eller indenfor et afgrænset tema som fx ensomhed, digitale nøgenbilleder og mobning. Foruden de unge, deltager også en rådgiver fra Cyberhus og en gæsterådgiver med viden inden for det pågældende tema fx en læge eller psykolog. Gruppechatten er en stor succes: 1045 unge har i 2016 og 2017 benyttet sig af chatten. De unge vil gerne mødes digitalt og chatte med hinanden og forklarer, at de ofte har lettere ved at søge rådgivning online end offline.

 [CYBERHUS](#)

HENVENDELSER TIL HELPLINEN

1.7 2016 - 31.12.2017

Det europæiske INSAFE-netværk har i fællesskab defineret disse kategorier. Henvendelser der falder udenfor disse kategorier er anført som 'Øvrige problematikker'.

Online mobning	1677
Forhold og seksualitet	1665
Sexting	1503
Online afhængighed	1210
Selvskade	961
Online omdømme	935
Privacy*	819
Selvmord og selvmordstanker	807
Privacy**	776
Seksuel chikane	768

Andre henvendelser:	4369
Spiseforstyrrelser	386
Online kriminalitet	362
Skadeligt indhold	241
Tekniske indstillinger	187
Spam & Phishing	158
Grooming	150
Uopfordret kontakt fra fremmede	124
Ulovligt indhold (henvist til hotline)	33
Racistisk	31
Øvrige problematikker	2697

Total 15490

Privacy*: Hvordan man beskytter privatlivet.

Privacy:** Når et brud på privatlivet er sket.

Online kriminalitet: Identitetstyveri.

Skadeligt indhold: Terror, prostitution o.lign.

Ulovligt indhold: Henvist til hotline.

Stærkt kommunalt samarbejde

Visionen om at bygge bro mellem den digitale infrastruktur på Cyberhus.dk, og kommunernes åbne rådgivning er blevet en stor succes. Antallet af unge, der henvender sig, er steget med 180 % på halvandet år, og kommunerne oplever, at deres online tilstedeværelse øger kontakten til de unge. 697 unge har i 2016 og 2017 besøgt de syv kommuner, som har deres egen lokale chat på Cyberhus, og flere kommuner er på vej ind i samarbejdet. Den digitale rådgivning er i høj grad med til at løse kommunernes udfordringer med tidlig opsporing i det forebyggende sociale arbejde, og det betyder langt tidligere forebyggende rådgivning til sårbare unge.

6.000 rådgivende sessions med unge

Der har været knap 6.000 rådgivende sessions med unge i 2017. Problematikken omkring nøgenbilleder fylder stadig en del og optager både medierne, de unge og deres voksne. Ca. 10 % af henvendelserne i rådgivningen kommer fra unge, der søger hjælp til problematikken om deling af private billeder eller videoer. Det er dog en forholdsvis lille del af de unge, der henvender sig, som har oplevet at få delt nøgenbilleder af dem uden deres samtykke. På trods af det er de unge fortsat meget i tvivl om, hvad der er tilladt ift. deling af videoer eller billeder online, og hvor de kan få hjælp, hvis deres egne billeder er blevet delt.

FAKTA OM HELPLINE

CYBERHUS.DK HAR ÅRLIGT

1.45 MIO.

SIDEVISNINGER

FRA OVER

700.000

UNIKKE BRUGERE

15.000

af disse unikke brugere
var på sitet i 10 minutter
eller derover

HELPLINE HAR

80 FRIVILLIGE SOCIALFAGLIGE
RÅDGIVERE

3 CHATTILBUD

9 BREVKASSER

7 KOMMUNE
CHATS

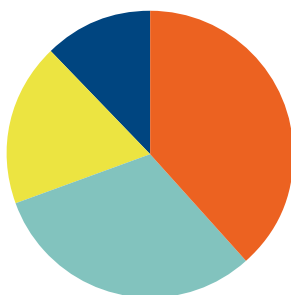
FORDELINGEN AF RÅDGIVNINGSSSESSIONS
MED BØRN OG UNGE

1-1 CHAT

1769

BREVKASSE

2200

GRUPPECHAT

1045

KOMMUNECHAT

697

DEN DIGITALE UNGERÅDGIVNING CYBERHUS.DK
HAR EKSISTERET SIDEN 2004.

STOP KRÆNKELSER AF BØRN PÅ NETTET

Hvert år viser nye sager, at digitale medier er et oplagte at bruge for seksuelle krænkelser. Derfor har Red Barnet stadig fokus på at beskytte børn og unge mod krænkelser på nettet. Red Barnets aktiviteter i 2016 og 2017 omfatter vurdering af mere end 12.000 billeder på Red Barnets hotline mod overgrebsbilleder og over 700 svar på henvendelser fra børn og unge om bekymringer eller krænkelser online. Sideløbende har Red Barnet samlet dokumentation om digitale sexkrænkelser blandt unge og om kvinders seksuelle overgreb på børn.

Hotline mod overgrebsbilleder

Red Barnets hotline modtager hver dag anmeldelser fra borgere, som mener at have set billeder eller film på nettet, der krænker børn seksuelt. Red Barnet vurderer materialet og videresender oplysninger til politi og hotlines i andre lande. Red Barnet leverer også materiale til internetudbydernes blokerings-system, der drives af Rigspolitiets Nationalt Cyber Crime Center.

[RED BARNET HOTLINE
MOD OVERGREBSBILLEDER](#)

[INHOPE](#)

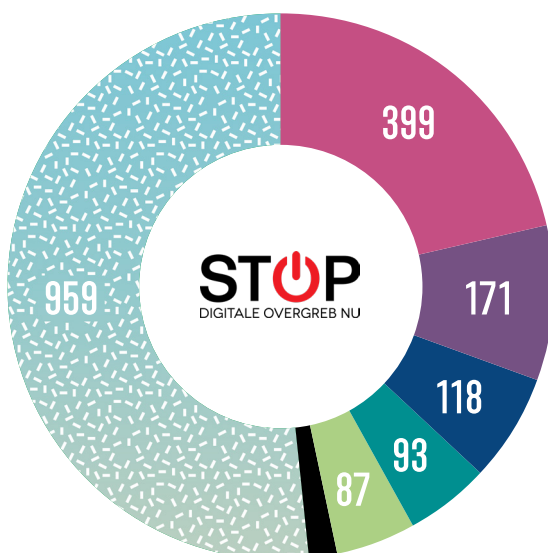
Anmeldelser

I perioden juli 2016 til 18. december 2017 modtog hotlinen 1860 anmeldelser. 492 anmeldelser omhandlede billeder eller film, hvor børn var involveret i decideret seksuelle handlinger, mens andre 118 viste børn udnyttet på billeder med erotisk posering. Det kræver et internationalt samarbejde at fjerne overgrebsbilleder fra nettet. Derfor er Red Barnets hotline med i INHOPE, et verdensomspændende netværk af 50 hotlines, som sørger for, at oplysninger hurtigt bliver dirigeret hen til det land, hvor det ulovlige materiale er hostet.

HOTLINE ANMELDELSER 1.7.2016 - 18.12.2017

Ulovligt	399
Lukket/ ej adgang	171
Posering	118
Ulovligt og blokeret	93
Links eller tekst	87
Nudisme	33
Andet	959

Anmeldelser i alt 1860

Ulovligt: Billeder af børn involveret i seksuelle handlinger jvf. Straffelovens § 235.

Ej adgang eller lukket: Hvor materialet er taget ned eller fjernet af internetudbydere.

Blokeret: Materialet er allerede kendt og indgår i Rigspolitiets blokerings-system

Posering: Børn der poserer i undertøj, er letpåkledte eller nøgne.

Andet: Bl.a. materiale med voksne, der er klædt ud som børn, eller hvor personer er over 18 år, voksenpornografi.

HOTLINES ARBEJDSGANG

Hotline-medarbejdere vurderer anmeldelsen og sporer ulovlige hjemmesiders oprindelsesland

ULOVLIGT MATERIALE

EROTISK POSERING OG NUDISTBILLEDER MED BØRN

Registreres
med henblik på
vidensindsamling

Indholdet registreres,
og information om
ulovligt materiale
videresendes

ANDET MATERIALE

Ingen videre
behandling af
anmeldelse

**MATERIALE MED
FORBINDELSE TIL DANMARK,**
eller materiale som ligger i
lande, hvor Red Barnet ikke
samarbejder med hotline

**MATERIALER PÅ
SERVERE I UDLANDET,**
hvor Red Barnet
samarbejder
med hotline

Videresendes til
Rigspolitiet og til
blokeringsordning og
til Interpol

Videresendes via INHOPE
database til hotline i andet
land og kopi til Rigspolitiet
og blokeringsordningen

RETSSAGER OM SEKSUELLE OVERGREB ONLINE

I 2016 og 2017 fulgte og kommenterede Red Barnet flere store straffesager om både grooming og om distribution af børnepornografi.

The Love Zone

I september 2017 blev en mand fra Østjylland idømt forvaring for overgreb på børn og for at have været administrator på det pædofile netværk 'The Love Zone'. Ifølge anklageskriftet opstillede manden regler om, at medlemmerne skulle begå overgreb mod børn for at bevare medlemskabet i gruppen.

Lokket til at sende nøgenbilleder

I juni 2017 blev en 59-årig mand idømt 3½ års fængsel ved retten i Lyngby for at udgive sig for at være 15 år og lokke børn til at sende nøgenbilleder og gøre seksuelle handlinger på Skype. Manden var tiltalt for over 300 forhold.

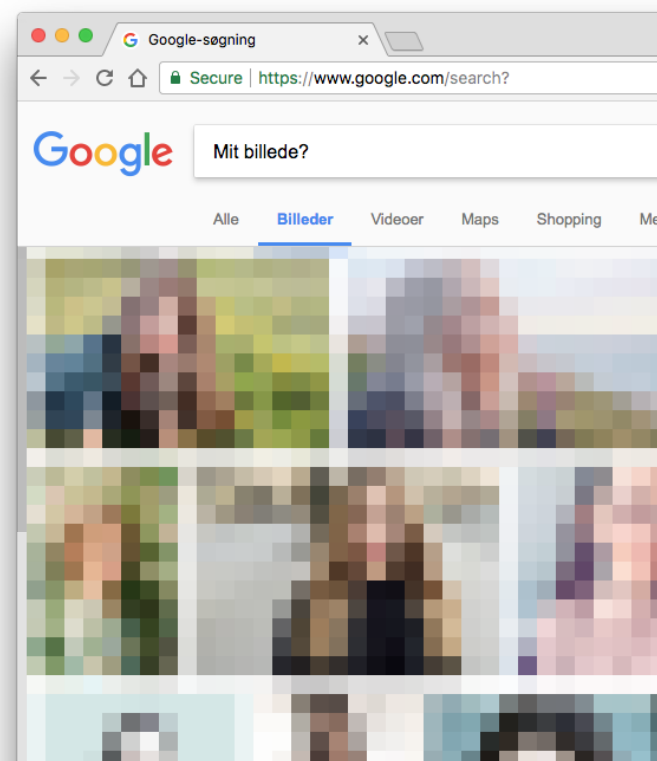
**DET ER LÆNGE SIDEN NU,
MEN JEG ER HELE TIDEN
BEKYMRET FOR, OM MIT
BILLEDE PLUDSELIG
DUKKER OP.**

PIGE, 16 ÅR
til SletDet-rådgivningen.

SLETDET-RÅDGIVNING HJÆLPER BØRN OG UNGE

For mange unge er deling af intime billeder en del af flirt og kæresteri. Ofte er det at sende et nøgenbillede en tillidserklæring og et udtryk for at ville hinanden. Bagsiden er, at private billeder og film kan kopieres og deles. Og det kan være voldsomt at blive ufrivilligt udstillet på nettet. Derfor åbnede Red Barnet i 2016 SletDet-rådgivningen, som hjælper børn og unge med at fjerne kopier af krænkende billeder og med at tackle bekymringer og krisesituationer. Siden juli 2016 har rådgivningen hjulpet mere end 750 børn og unge.

[SLETDET](#)

DESHAME - DIGITALE SEXKRÆNKELSER BLANDT UNGE

Mange børn og unge skammer sig så meget over seksuelle krænkelse på nettet, at de aldrig fortæller om de ting, de har oplevet. I 2017 har Red Barnet sammen med det engelske Childnet og det ungarske Kék Vonal indsamlet data om børn og unges oplevelser med nøgenbilleder, sexchat og sexmobning. Den indsamlede viden skal bruges til at afsøge nye metoder, der kan gøre det nemmere for børn og unge at bede om hjælp, hvis de bliver udsat for krænkelse online. Projektet er støttet af EU-programmet Daphne.

· VIDEN

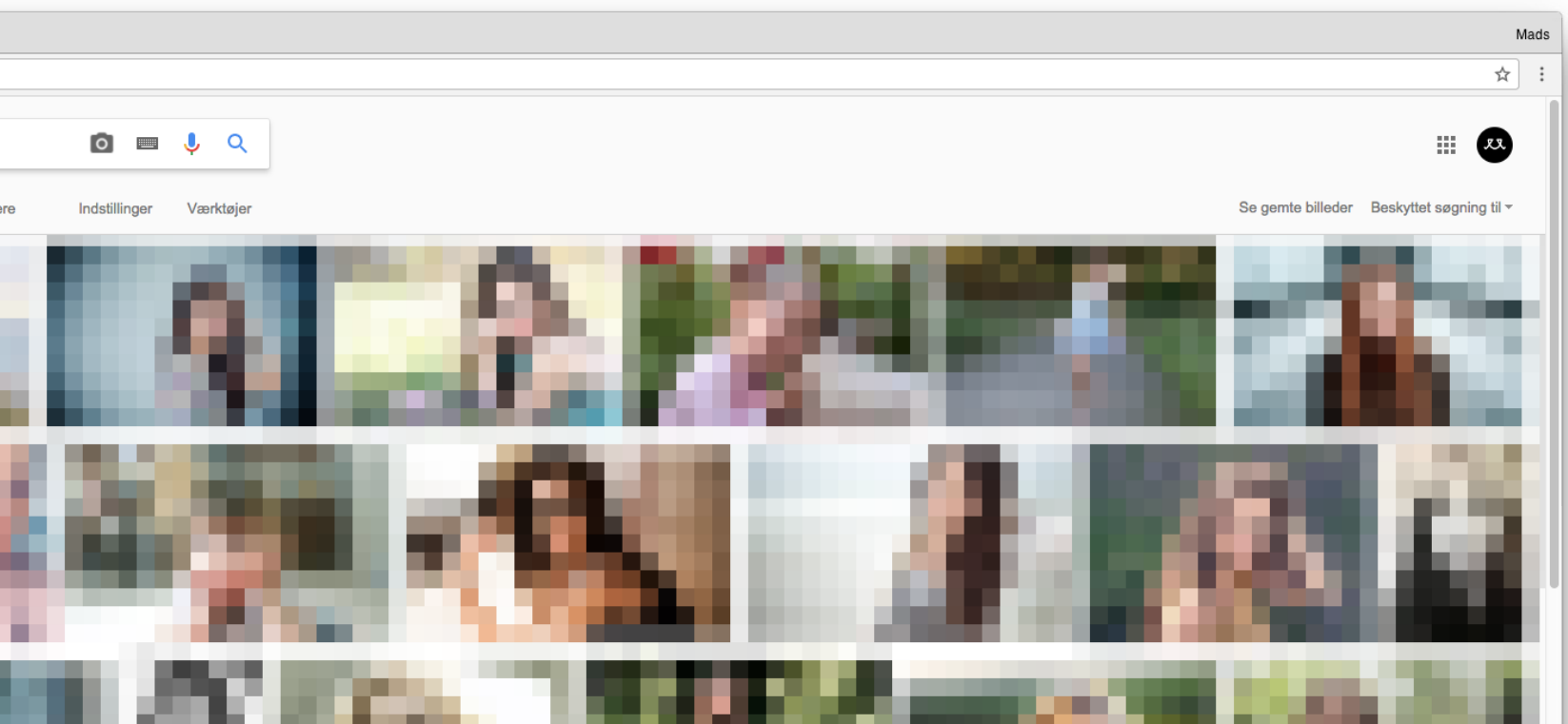
[↗ DESHAME](#)

KVINDERS SEKSUELLE OVERGREB MOD BØRN

Selvom størstedelen af seksuelle overgreb fortsat begås af mænd, må vi ikke overse, at også kvinder kan krænke seksuelt. I oktober 2017 lancerede Red Barnet rapporten 'Kvindes vold og seksuelle overgreb på børn'. Rapporten viser, at 5% af seksuelle overgreb på børn begås af kvinder. I 2018 sætter dette projekt fokus på kvinder og seksuelle krænkelse online.

· VIDEN

[↗ KVINDERS VOLD OG SEKSUELLE OVERGREB PÅ BØRN](#)

I en tid, hvor to dage aldrig er ens på de digitale platforme, bliver brugerne bombarderet med nye fænomener, begreber og muligheder, der nogle gange forsvinder lige så hurtigt, som de popper op. Andre gange er de mere sejlivede. Fra augmented reality og fake news til Offensimentum og smishing. Hvad enten nye tiltag beriger eller udfordrer vores online-liv, kan vi ikke komme udenom, at det alt sammen influerer på vores færden, og hvordan vi forholder os til og omgås hinanden på nettet. Medierådet for Børn og Unge støtter videnformidling, hvor de fremmeste forskere og eksperter i Danmark analyserer og perspektiverer den nyeste viden og aktuelle tendenser inden for børn og unges medievaner og digitale dannelse. Formidlingen sker via forskellige formater, bl.a. artikler og antologier, og udgivelserne er først og fremmest målrettet fagprofessionelle og forældre.

SEX, HÆVN OG VIDEO

Medierådet for Børn og Unge og TURBINE Forlaget udgav i efteråret 2016 en højaktuel bog om børn og unges deling af intimt billedmateriale. Temaet om deling af intimt billedmateriale fylder fortsat meget i medierne efter en række sager, hvor unge piger er blevet udstillet. Det er en ny verden, der udfolder sig, og det kræver forebyggende arbejde. Det belyser antologiens syv bidragydere fra hver deres vinkel. Fokus er på de unge, der mod deres vilje får delt private billeder og film. Der er

beskrivelser af, hvordan delingen er sat i system, og hvor udbredt udvekslingen af intimt billedmateriale er blandt unge i almindelighed. Endelig er der masser af input og ideer til det forebyggende arbejde. En vigtig vej frem er dialog – i hjemmet, skolen og klubben og på pædagog- og læreruddannelserne.

· VIDEN

[SEX, HÆVN OG VIDEO](#)

UNGES DIGITALE DANNELSE

Digital dannelse kan dække over flere ting – trivsel og adfærd, kompetencer, medborgerskab og demokrati. I foråret 2017 udgav Medierådet for Børn og Unge og forlaget Straarup & Co antologien 'Unge digitale dannelse', der kaster lys over disse områder. Syv bidragydere, heriblandt Medierådets formand, Anne Mette Thorhauge, sætter tal og ord på de unges adfærd og på de udfordringer og potentialer, de digitale teknologier stiller dem over for. Antologien understøtter målet om, at børn og unge opnår en reflekteret dannelse omkring digitale teknologier, og at det kræver, at forældre, pædagoger og lærere mv. tidligt begynder at forberede, vejlede og støtte børn til at blive ansvarsfulde, etiske og kritiske deltagere i det digitale samfund.

• VIDEN

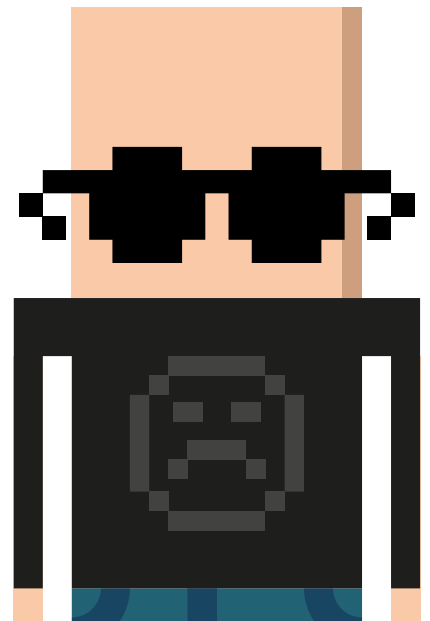
[UNGES DIGITALE DANNELSE](#)

TEMAARTIKLER: ESPORT, CRYPTOPARTY OG DIGITALT PRIVATLIV

Den fagre nye digitale verden er i rivende udvikling, og hver dag byder på nyt: fra spændende muligheder og gadgets til udfordringer og faldgruber. Med ønsket om at adressere tendenser i samfundet, mens de er mest aktuelle, har Medierådet for Børn og Unge gennem det seneste år inviteret eksperter til at skrive om deres vidensfelt. Blandt andet skrev Kasper Sand Kjær fra Dansk Ungdoms Fællesråd op til Folkemødet en artikel om, at unge fravælger den demokratiske samtale. Ekspert i dataetik Gry Hasselbalch adresserede fænomenet 'Internet of Toys' – internetforbundet legetøj, da det kom frem, at noget legetøj var programmeret til at lave kommercielle reklamer. Begrebet 'Augmented reality' dukkede op over alt, da Pokémon blev en landeplage i 2016, og det kommenterede spilekspert Christian Mogensen. Artikler om aktuelle tendenser og ny viden distribueres løbende gennem Medierådets digitale kanaler.

JEG HAR OPRETTET EN FAKE PROFIL OG MOBBET EN AF MINE VENNER OG FÅET ANDRE MED TIL DET.

Ung i chatten
på Cyberhus

Kulturelle skel og landegrænser udviskes let, når vi færdes på internettet. Det er blevet en præmis, når vi bevæger os ud i cyberspace, at vi tænker og handler globalt. Danske børn og unge er endog meget flittige digitale forbrugere, som benytter en bred vifte af online tjenester, der har et internationalt afsæt. I tråd med at internettet udfolder sig på tværs af grænser og skel, arbejder Sikker Internet Center Danmark også på tværs. Centrets tre partnere deltager i en bred vifte af internationale aktiviteter, som omfatter både konferencedeltagelse, paneldebatter, erfaringsudveksling samt deltagelse i netværk i Norden og resten af verden. Igennem disse aktiviteter sikrer vi, at centrets materialer, støtte og hjælp tager afsæt i nyeste viden og forskning.

INHOPE - NETVÆRK FOR HOTLINES

INHOPE er et netværk bestående af 48 hotlines i 42 lande over hele verden, der arbejder for at fjerne ulovligt indhold på nettet. Organisationen har et særligt fokus på at stoppe deling af materiale med seksuelle overgreb på børn og arbejder sammen med Interpol, internetudbydere og andre internationale aktører for at udtænke nye strategier i kampen mod overgrebsbilleder. INHOPE hjælper nye hotlines med at starte op, sikrer standarder for hotlines og udvikler systemer til sikker udveksling af informationer mellem hotlines.

[!\[\]\(a870788d6ed9b8fd294b7654a8c8526b_img.jpg\) INHOPE](#)

NOGLE GANGE VIL JEG
GERNE CHATTE MED
EN VOKSEN, DER
IKKE KENDER MIG

INSAFE - NETVÆRK FOR VIDENS CENTRE OG HELPLINES

Insafe er et europæisk netværk af help-lines (rådgivningslinjer) og videnscentre fra de i alt 31 lande, der har et nationalt Sikker Internet Center. Netværket har til formål at fremme børn og unges sikre og ansvarlige brug af internettet og mobile enheder gennem vidensdeling og erfaringsudveksling mellem de nationale helplines og videnscentre. Dette sker bl.a. via en digital platform, hvor der deles oplysningsmaterialer, rapporter og artikler. Platformen fungerer som ressourcekatalog for centrene. I tilknytning hertil findes en åben platform, som sikrer alle borgere på tværs af landegrænserne adgang til viden og ressourcer. Viden i netværket udveksles også via online møder og på to årlige træningsseminarer. Medierådet for Børn og Unge er vært for træningsseminaret for de europæiske kollegaer i sommeren 2018.

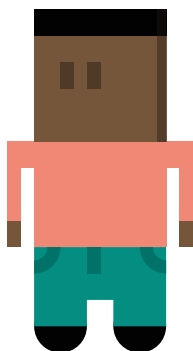
EUROPÆISK UNGEPANEL

Det danske [SoMe-ungepanel](#) er repræsenteret i det europæiske ungepanel (YEP), som bidrager med sit perspektiv til at skabe et bedre internet for børn og unge. De 15 unge i alderen 16-19 år var samlet til workshop i forbindelse med Safer Internet Forum 2017 i Bruxelles, hvor de udviklede en kampagne om trivsel på nettet målrettet deres jævnaldrende. Under hashtagget #togetherforrespect formidler ungepanelet deres holdninger til bl.a. sexisme, digital mobning og seksuelle krænkelser på nettet, og de markerer i deres kampagnevideo, at problemet er globalt og opfordrer alle til at bidrage med deres oplevelser og holdninger via hashtagget. Ungepanelets arbejde fortsætter og udfoldes yderligere på [betterinternetforkids.eu](#), hvor et forum dedikeret til de unge lanceres i forbindelse med Sikker Internet Dag i februar 2018.

EVENT

[BETTER INTERNET FOR KIDS:
ÅBEN PORTAL](#)

[VIDEO: TOGETHER FOR RESPECT](#)

SAFER INTERNET DAY

I februar måned hvert år afholdes Safer Internet Day. Det fejres med en lang række aktiviteter, som sætter fokus på den ansvarlige og positive brug af internet og mobil blandt børn og unge. Dagen organiseres af Insafe og er støttet af EU Kommissionen. Medierådet for Børn og Unge er den danske koordinator af dagen her i landet. Dagen er blevet fejret siden 2004 og inkluderer i dag mere end 120 deltagerlande fra hele verden.

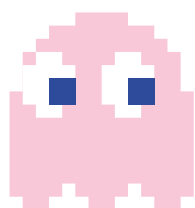
[SAFER INTERNET DAY](#)

SAFER INTERNET FORUM 2016 OG 2017

Den internationale konference Safer Internet Forum (SIF) samler hvert år beslutningstagere, forskere, retshåndhævende myndigheder, unge, forældre, lærere, ngo'er, repræsentanter for industrien, eksperter inden for teknologi og andre relevante aktører fra hele Europa og resten af verden. Baseret på den europæiske strategi 'Better Internet for Children' diskuteres børn og unges sikkerhed på nettet samt trends, udfordringer og muligheder med digitale teknologier. Særligt de unges perspektiv på at skabe et bedre internet for børn og unge har en stor plads i diskussionerne på konferencen. Temaet for konferencen i 2016 var, hvor teknologien fører os hen, og indbød til diskussioner om bl.a. hate speech, online-markedsføring til børn, seksuel misbrug af børn via internettet og lovgivning til beskyttelse af børn på nettet. SIF 2017 stillede skarpt på børn og unges trivsel online og fokuserede på spørgsmål om risici og fordele ved børns leg med internetforbundet legetøj, industriens ansvar for beskyttelse af børn online og om aldersgrænser på nettet kan være begrænsende for børn og unges deltagelse som digitale medborgere.

· EVENT

[SAFER INTERNET FORUM](#)

**“HVOR FINDER JEG
INTERNETVENNER
ELLER -VENINDER?”**

**“HAR EN KÆRESTE
JEG ALDRIG HAR
MØDT I VIRKELIGHEDEN”**

**“NÅR MAN ER
10 ÅR, KAN
MAN GODT TAGE
ANSVAR FOR
SIG SELV, OG
HVORDAN MAN
FORHOLDER SIG
PÅ NETTET”**

**“NOGEN SOM VED,
HVORDAN MAN
LAVER SIN EGEN
BLOG PÅ NETTET?”**

**“MEMES ER DET
ENESTE, DER
HOLDER MIG OPPE :((
#DEPRI4LIFE”**

**“JEG KOBLER MIN
MOBIL AF, NÅR JEG
HAR FERIE. OGSÅ TIT
I WEEKENDERNE”**

**“JEG HAR SENDT
NØGENBILLEDER
TIL GAMLE
MÆND”**

SUMMARY IN ENGLISH

Safer Internet Centre Denmark

Safer Internet Centre Denmark consists of three well established and experienced organizations. The Media Council for Children and Young People is appointed as the awareness center with the main task to inform and educate to a more safe and positive use of online technologies. Save the Children Denmark upholds the task as a hotline where anyone can report online child abusive images. Centre for Digital Youth Care is the helpline that offers online counselling to all children and young people in Denmark. As a knowledge hub and mediator of the newest developments within the area of children and young people's use of online technologies, the Safer Internet Centre Denmark has established a broad collaboration with representatives from academic institutions, industry, governmental bodies and law enforcement. The center has an industry network and an advisory board that represents a wide range of stakeholders. The collaboration with national stakeholders is an important resource and a knowledge base for the Safer Internet Centre Denmark, just as the center plays an important role in the organizational and political landscape of children and young people's use of online technologies in Denmark.

Parents as Digital Role Models

It can be challenging to be a parent in the digital age. Parents cannot always keep up with or understand the purpose and affect of children's use of social media, games and other online services. Safer Internet Centre Denmark accommodates the need for knowledge and guidance among parents by making resources and organizing events and lectures. For Safer Internet Day 2017 the Media Council for Children and Young People produced a 'Parents as Digital Role Models' campaign, which contained 1) [Three humorous video spots](#), 2) An online quiz for parents so they can test their

knowledge of what is hot and what is not among the 9-12-year-olds 3) A school workshop with 60 4th grade students focusing on parents' digital behavior 4) An evening event for parents hosted by 4th and 5th grade students and 5) a media focused group on Biblo, which is the online community for the 8-12-year-olds hosted by the Danish libraries. In 2017 the Media Council also did a Danish translation of the Dutch flyer 'Internet of Toys: ten points to consider for parents'.

Digital Media at the Library

The Danish libraries play a key role as a cultural ambassador in the local communities across the country. The libraries have a visionary digital strategy focusing on digital citizenship and media literacy, which make them attractive as partners for Safer Internet Center Denmark. As the national coordinator for Nordic Game Day 2016 and [Nordic Game Week 2017](#) the Media Council was in charge of the campaign in Denmark. In relations to the two game events the Media Council released inspirational articles that addressed augmented reality, eSport and virtual reality. In the spring of 2017 the Media Council and Danish Union of Librarians organized a three-step creative learning course for librarians on how to produce animation films. First step was a webinar that introduced programmes, techniques and gains from animation. Second step was a hands-on workshop (full day), where the librarians were taught how to animate on iPads. The third step was a closing webinar evaluating the process and the take homes. This three-step course was conducted three times in three different cities (Aalborg, Vejle and Gentofte) across the country.

Digital Media in Schools

Mastering information technologies is essential in today's society, and, among many tasks, the schools are imposed to ensure media literacy

and to teach the students to use technologies to research, collect, analyze, produce and communicate information. Safer Internet Centre Denmark has a strong network of students, teachers, pedagogues and other professionals who share their knowledge, when the center develops new training resources for school use. In 2017 Safer Internet Center Denmark in co-operation with other partners like the Danish ADHD-Association released the teaching material 'Are You Okay Online?'. The material focuses on the use of social media and it is developed for children with cognitive challenges like ADHD and autism. In Spring 2017 the Media Council participated in annual exhibition fairs in Copenhagen and Aarhus targeted the school sector. Teachers, pedagogues, students, and other professionals working in the school sector visited the fairs for inspiration and knowledge. On the fairs, the Media Council presented media literacy resources developed in recent years. The two festivals had a total of 13.000 visitors. In 2017 the Media Council also initiated a co-operation with the teachers' education 'Future Classroom Teacher' at the University College Copenhagen along with schools of the municipality of Gladsaxe. For their exam project the students at the 'Future Classroom Teacher'-education are developing and testing new teaching methods on the following topics: Democracy and human rights online, data ethics and digital surveillance.

Youth Online

Who am I and who do I want to be? It is in the DNA of young people to search for and define their identity. And opportunities and options online play a crucial part in forming their identity. Safer Internet Centre Denmark develops resources that support their daily life online. The resources are both for the young people and grown-ups – parents as well as teachers. The inspirational material 'The Internet in the

Society' contains eight themes with different angles on the Internet's influence on society. Topics include the digital divide, human rights and big data and privacy on the Internet. The material which is aimed at secondary schools was released in the fall of 2016. Money Week takes place once a year and the goal of the 2017 campaign was to teach 7th-9th grade students about personal finances and debt in relations to online behavior and digital safety. The hand out booklet was distributed to 31.000 students, and subsequently Global Money Week translated the booklet into English '[Staying Safe Online – Youth and Digital Security](#)'. The publication was a co-operation with Finance Denmark among other.

Youth Participation

Freedom of speech is a democratic right – also when you are young. Children and young people's experiences, thoughts and concerns are crucial for the work of Safer Internet Centre Denmark. When developing a new resource, the perspective of the youth is always included, as well as they are represented at panel discussions. The center also produces activities directly to this target group to ensure involvement and reflection on digital topics. In 2016 the center established a think tank of ten young people between the age of 13-18. The think tank identified 9 topics and compiled recommendations for parents, professionals, politicians and other youths in relations to these topics. [The recommendations](#) were published in a booklet and launched at a panel debate at the People's Political Festival in June 2017. At the Youth Democracy Festival in September 2017 the Media Council curated a two-days program for the 15-19-year-olds. The program consisted of a panel discussion on hate speech, crypto parties, kahoot quizzes and two debate sessions with experts, young people and the minister of culture, which were recorded and

broadcasted by radio shows on the national radio station Radio24syv. At the national Internet Governance Forum 2016 and 2017 the youth were represented in the panel discussions. In 2016 the session focused on internet of toys and in 2017 picture sharing without consent was the debate topic.

The Helpline and the Hotline

Centre for Digital Youth Care (CDYC) has 13 years of experience with online counselling for children and young people through the helpline Cyberhus.dk. Since 2004 the counselling have responded to questions and worries from young people regarding online cases as well as other issues related to youth life, and since 2009 the organization has served as the helpline of Safer Internet Centre Denmark. On an annual basis the center conducts 6.000 digital counselling sessions with vulnerable children and young people and do class lectures on Internet and mobile ethics for a total of 15.000 pupils, professionals and parents. Apart from the helpline, the center also runs national online counsellings for young people on Mitassist.dk and Netstof.dk.

The Danish hotline is run by Save the Children Denmark and it has been in service for 16 years. Here everyone can report online sexually abusive pictures and videos of children. The work is carried out in close cooperation with the Danish National Police, the major internet service providers and INHOPE network. From July 2016 to December 2017 the hotline received more than 2000 reports, and the staff has evaluated more than 12.000 pictures. The online counselling 'Erase It' was released in Spring 2016. It helps children and young people to get intimate pictures, that were shared without their consent, erased. Since July 2016 750 children and young people received help from 'Erase It'. In October 2017 Save the Children released a report on women's violence and sexual abuse of children.

The report revealed that 5% of all sexual abuse are committed by women. DeSHAME is an EU-supported research project that collects data on digital sexual harassment. The project is in progress and is a co-operation between Save the Children, Childnet and Kék Vonal.

Knowledge Sharing

We live in a time where digital platforms change day by day. Users are being bombarded with new digital phenomena, concepts and possibilities. Safer Internet Centre Denmark are aware of the need for knowledge sharing on topics related to children and young people's media habits and online wellbeing. In 2016 the Media Council supported the anthology 'Sex, Revenge and Video' (only in Danish) published by TURBINE Forlaget, and in 2017 Straarup & Co released the anthology 'Media Literacy of Young People' (only in Danish), which also is supported by the Media Council. From time to time the Media Council invites experts to write articles on hot topics like internet of toys, augmented reality and eSport. The articles are released on the Media Council's digital platforms.

International Activities

The internet knows no national borders – the flow of data is more or less free and unlimited. Therefore, strong international relations and knowledge sharing is of key importance, which Safer Internet Centre Denmark acknowledges through the participation in several international conferences and partnerships. E.g. The Safer Internet Forum which provided knowledge sharing at an expert level. Safer Internet Centre Denmark is part of two major networks established within the EU. INHOPE is a network of hotlines, all working to prevent the spreading of illegal content online, and Insafe that facilitates a network of helplines and awareness centers. These networks are the glue that binds together the 31 Safer Internet Centres within the EU.

The Insafe network is also key operator in the Safer Internet Day, a cross-national event initiated by the European Commission. The Danish Safer Internet Centre takes part in the annual event with a variety of themes and agendas. In 2018 the Media Council will host the Insafe Training Meeting in Copenhagen for representatives from the 31 centers.

Udgivet af

[Sikker Internet Center Danmark](#)

Denne årsrapport er udarbejdet af Sikker Internet Center Danmark, som består af Medierådet for Børn og Unge, Red Barnet og Center for Digital Pædagogik. Medierådet har som videnscenter og koordinator for Sikker Internet Center Danmark forestået den endelig redigering af rapporten.

Design og illustration

Mads Rahbek Hougaard

Om organisationerne

Medierådet for Børn og Unge

I henhold til Filmloven vejleder Medierådet om egnetheden af film mv. for børn og unge på forskellige alderstrin. Samtidig fungerer Medierådet som videnscenter for børn og unges brug af digitale medier, herunder navnlig onlinemedierne og computerspil. Desuden har Medierådet til opgave at informere og vejlede om computerspils egnethed mv. i forhold til forskellige aldersgrupper. Endelig rådgiver Medierådet kulturministeren, kulturministeriet og andre offentlige myndigheder i spørgsmål om films egnethed og børn og unges benyttelse af film og medier.

[Medierådet for Børn og Unges videnscenter](#)

Center for Digital Pædagogik

Center for Digital Pædagogik (CfDP) er landets førende praksisorganisation indenfor digitale medier og online rådgivning og har 13 års erfaring med at møde, inddrage og rådgive børn og unge online. Centret gennemfører årligt ca. 6.000 digitale rådgivningssessioner med udsatte børn og unge samt holder oplæg om net- og mobiletik for ca. 15.000 elever, fagpersoner og forældre. Centret er i dag organiseret som en selvejende institution med 15 ansatte og ca. 80 frivillige. Udover at drive de nationale ungerådgivninger på Cyberhus.dk, Mitassist.dk og Netstof.dk underviser centrets pædagogiske konsulenter andre organisationer i digital rådgivning og står for teknisk og designmæssig udvikling af både egne og eksterne rådgivningsplatforme. CfDP er tilknyttet KFUM's Sociale Arbejde, der arbejder på at styrke den socialpædagogiske indsats over for udsatte børn og unge i Danmark.

[Center for Digital Pædagogiks helpline](#)

Red Barnet

Red Barnet arbejder i Danmark og flere end 120 andre lande, hvor organisationen arbejder for at redde børns liv, beskytte og styrke dem samt kæmper for deres rettigheder. Red Barnet yder nødhjælp og forebygger katastrofer. Red Barnet bekæmper vold, overgreb og mobning samt sikrer skolegang, opbygger fællesskaber og styrker børns modstandskraft. Endeligt arbejder Red Barnet politisk for positive forandringer for udsatte børn og skaber debat om børns livsvilkår. Red Barnet er en demokratisk organisation med engagerede frivillige, der er organiseret i flere end 60 lokalforeninger. De frivillige giver oplevelser til børn på ferielejre, i naturen og lokale fællesskaber. De driver genbrugsbutikker og træder til ved Red Barnets indsamlinger.

[Red Barnets hotline](#)

